

Vastu võetud Eesti Keskerakonna valimiskonverentsil

10. jaanuaril 2015. a.

TEEME TEISITI!

EESTI KESKERAKONNA

VALIMISPLATVORM

RIIGIKOGU XIII KOOSSEISU VALIMISEL

Tallinn 2015

Sisukord

TEEME TEISITI	3
MAJANDUSKASV JA KONKURENTSIVÕIME ON EESTI EDU VÕTI.....	4
EUROOPALIK MAKSUREFORM.....	7
TÖÖHÕIVEPOLIITIKA	8
PEREKOND JA KODU	9
HARIDUSPOLIITIKA.....	10
NOORED	13
SOTSIAALNE TASAKAAL JA TURVALISUS KÕIGILE	14
TERVIS JA TERVISHOID	16
TURVALISUS JA SISEJULGEOLEK.....	18
KAITSEPOLIITIKA	20
KOHALIK OMAVALITSUS JA REGIONAALPOLIITIKA	22
MAAELUPOLIITIKA JA ETTEVÕTLUS MAAPIIRKONDADES	24
KODANIKUÜHISKOND JA DEMOKRAATIA.....	26
KULTUUR JA SPORT.....	27
KODU PUHTAS KESKKONNAS	30
VÄLISPOLIITIKA	32

Teeme teisiti!

Me tahame sinu hääle toel täita ühe unistuse. See on unistus riigist, kus kõigil on hea elada: töötajal ja ettevõtjal, õpetajal ja tuletõrjujal, noorel ja vanal. See on unistus riigist, kus iga laps saab ennast teostada just seal, kus ta on sündinud ja kus nõrgemale ulatatakse käsi. See on unistus Eesti elu pidevast edenemisest, rikkusest ja rahust. Keskerakond on Eesti partei ja jäagitult ustav põhiseadusele. Me oleme suunanud oma pingutuse kõigi Eestimaa rahvaste elamisväärssele toimetulekule ja heaolule, nagu lubasid meie esiisad Iseseisvusmanifestiga 1918. aastal.

Eesti riik vajab suuri muutusi, mis looksid inimestele turvatunde ja looksid Eestist kodu kõigile. Meie väärtuste aluseks on tagada kõikide inimeste väärikas elu Eesti Vabariigis sõltumata inimese vanusest, hariduslikust ja rahvuslikust taustast. Meie eesmärk on vaba inimene, kes suudab tagada oma perekonna majandusliku toimetuleku, kes on täis indu õppida ja omandada parim haridus vastavalt oma võimetele. Eesti inimene peab saama parima tervisekaitse Põhjala regiooni väärikselt.

Meie eesmärk on panna Eesti majandus õitsema ja viia Eesti välja pikaajalisest seisakust. Selleks peame väärtustama meie inimeste tööd.

Eesti suurune maa ei saa endale lubada mitte millegi raiskamist ega mitte kellegi maha jätmist. Töötus on üldrahvalik katastroof. Keegi ei peaks siit pagema "olude sunnil".

Eesti majandus peab muutuma nii võimekaks, et me suudame igale tööinimesele pakkuda vähemalt 1000-eurose kuupalka. Me ei pea väliskapitali meelitama meie töötajate odava hinna, vaid targa ja hea tööga. Meie maineks maailmas peab olema mitte "hea koht, kus kulusid kokku hoida", vaid "hea koht, kus raha luua". Loomes majanduse, kus ettevõtjal on julgust tegutseda ning kus maksusüsteem soodustab Eesti äritegevust, mitte ei ole sellele mõtetuks piduriks.

Me edendame maailmavaadet, mis on suunatud vastutustundliku keskklassi toetamisele. Vaid nii me suudame vähendada teravat sotsiaalset ebavõrdsust. Vaid nii suudame luua piisavalt töökohti. Riik on oma inimeste jaoks, mitte vastupidi.

Me soovime luua õiglasema ühiskonna, kus ei tehta kingitusi kõige jõukamatele.

Maksustame ettevõtete ja kommertspankade kasumit, mitte töötaja palkamist, maksustame rikkust, mitte vaesust. Kujundame haridussüsteemi niisuguseks, kus kõigil on võimalus saada väga head haridust ja end täiendada. Tugevdame kutsekoolide

ja ettevõtluse omavahelist sidet ning tagame, et igal lapsel oleks võimalik tasuta osaleda vähemalt ühes huviringis.

Rakendame Eesti saatkonnad Eesti majanduse teenistusse, soodustamaks meie toodangu levikut välisriikides. Tugev ja riigi poolt toetatud Eesti ettevõtete toodangu ning teenuste eksport on üks majanduskasvu võti.

Eesti julgeolek peab muutuma tugevamaks. Selleks soodustame rahva kaitsetahte kasvatamist, mis algab just heaolu ja toimetulekuga oma riigis. Ajateenistus on oluline alus, et seista oma kodu ja kodumaa eest. Ajateenistus soodustab erinevate Eestimaa rahvaste lõimumiseks ja elukestvate sidemete loomiseks. Edaspidi aitavad need suhted luua ka paremaid majanduslikke lahendusi, mis omakorda panustavad kogu Eestimaa edusse. Tugevdame Kaitseliitu ja reservväge kui suurimaid jõude, mis panevad iga vastase kõhklema, kas tasub meie iseseisvust kõigutama tulla. Me tahame neid veelgi tugevamaks teha. See on rahvavägi ja seega võitmatu.

E e s t i ! Sa seisad lootusriikka tuleviku lävel, kus sa vabalt ja iseseisvalt oma saatust võid määrata ja juhtida! Asu ehitama oma kodu, kus kord ja õigus valitseks, et olla vääriliseks liikmeks kultuurrahvaste peres! Kõik kodumaa pojad ja tütreid, ühinegem kui üks mees kodumaa ehitamise pühas töös! Meie esivanemate higi ja veri, mis selle maa eest valatud, nõuab seda, meie järeltulevad põlvkonnad kohustavad meid selleks.

MAJANDUSKASV JA KONKURENTSIVÕIME ON EESTI EDU VÕTI

Eduka riigi alus on tugev majandus. Ainult hästi toimiva majanduse puhul on võimalik maksta inimestele väarikat palka, luua toekas sotsiaalsüsteem ja garanteerida sise- ja välisjulgeolekut. Reformierakonna ja IRLi loodud Eesti majanduse arengumudel on ennast ammendanud. Kasvutempod on madalad, varanduslik kihistumine süveneb, elatustase püsib jätkuvalt madalana, inimesed siirduvad parema elu otsingul massiliselt välismaale, maksumaksjaid jääb järjest vähemaks ning sotsiaalsfäär on seetõttu alarahastatud. Selles olukorras vajab majanduselu riigi kiiret ja efektiivset sekkumist. Oluline on tagada kõrge tööviljakusega töökohad, mis võimaldavad oluliselt tõsta sissetulekuid ja lahendada sotsiaalprobleeme. Eesti majandust peab tõusule vedama innovaatika ja hariduse senisest efektiivsem seotus. Riigil on oluline roll ettevõtluse arendamisel, seda nii turgude leidmisel, taristu arendamisel kui tööjõu kvaliteedi tõstmisel, mis kõik peavad oluliselt vähendama tööpuudust, eelkõige noorte seas. Me ei koosta vaid arengukavasid, vaid viime need ka ellu.

Loome Eestis vähemalt 60 000 uut töökohta!

Meie töökohtade loomise tegevuskava 2015-2019:

1. Suurendame toetusi ettevõtetele, eelkõige tootmissfääris. Toetame eksporti uute turgude avamise kaudu. Selleks rakendame tööle Eesti diplomaatilise korpuse,

arendame suhteid Euroopast kiirema majandusarenguga piirkondadega (BRICS riigid, Pärsia lahe regioon jm). Aktiivse turunduse abil toome Eestisse vähemalt 10 maailmas tuntud firmat.

2. Tagame Eesti pensionifondide raha jäämise Eestisse eesmärgiga stimuleerida Eesti majandust. Aktiviseerime kapitali ja rahaturgu, emiteerides selleks muuhulgas valitsuse võlakirju riigi strateegiliste projektide teostamiseks.
3. Peame õigeks Eesti põllumajandustoodangu väärtustamist toiduainetetööstuses ning toiduainetetööstuse tehnoloogiate arendamist koos koordineeritud turundustegevusega üle kogu Euroopa ja maailma. Eesti põllumajandustoodangu eksport peab ületama impordi.
4. Kehtestame ettevõtluse tulumaksu ja loome regionaalseid eripärasid arvestavad maksuerisused.
5. Toetame Eesti nn loomulikel eeldustel baseeruvat majanduse struktuuri – põlevkivitööstus ja teiste maavarade kasutamine, põllumajandus koos selle saaduste ümbertöötamisega, masinaehitus, puidutööstus, laevandus jmt. Erinevates majandusharudes tuleb maksimaalselt püüda kasutada kaasaegseid ja keskkonnasäästlikke tehnoloogiaid. Eksporttoodang peab olema suunatud eelkõige kõrge väärtusega lõpp-produkti väljamüügile.
6. Muudame Eesti Arengufondi ja mõttekodade toel alltöövõtjast innovaatiliseks riigiks. Toetame väikese ja keskmise suurusega ettevõtete investeeringuid uurimis-, arendus- ja turundustegevuseks. Toetame nutika spetsialiseerumisega seotud teaduse arengut.
7. Loome tingimused hoiulaenuühistute ning ühistuliste pankade tekkeks ja arenguks. Maailmas levinud ühistulise tegevuse arendamine on ka Eestis vajalik. Arenenud ühistud on heaks toeks Eesti oma panga loomisel.
8. Kahekordistame Eestis ööbivate turistide arvu mainekujundusprogrammide abil.

Rajame Eestisse kaasaegse taristu ja optimeerime selle kasutamist.

Meie tegevuskava 2015-2019:

1. Loome efektiivse üle-eestilise maakonnasisese tasuta ühistranspordi süsteemi.
2. Muudame põhimagistraalide autoliikluse turvalisemaks. Prioriteetseks loome Tartu maantee ja Narva maantee väljaehitamise kolme-ja neljarealiseks. Teeme *Via Baltica* täielikult korda ja tagame sellega korraliku ühenduse Euroopaga. Rajame suuremate riigimaanteedee äärde piirdetarad, mis takistaksid metsloomade pääsemist sõiduteele ning suurendaksid seeläbi liiklusohutust.

3. Suurendame oluliselt teede ehitusse ja korrashoiule minevat raha, arvestades teede, eriti kohalike teede olukorda. Tugevdame oluliselt nõudeid teede ehitamisel ja tõhustame nende kontrolli.
4. Kehtestame Eestisse sisenevale välismaisele kommertstranspordile teemaksu. Teemaksust saadava tuluga arendame ning muudame turvalisemaks meie peamisi transpordisõlmesid.
5. Toetame rahvuslikul kapitalil põhineva lennukompanii *Estonian Airi* säilitamist ja arendamist.
6. Säilitame ja arendame regulaarlennuliiklust Tartu Lennujaama kaudu. Tagame ka Pärnu jt regionaalsete lennujaamade arengu ja kaasajastamise. Tallinnast sõltumatud lennuühendused on oluliseks motivaatoriks kohaliku ettevõtluse arendamisel ning Tartu Ülikooli ning teiste kõrgkoolide püsimisel Euroopa ja maailma teadusmaastikul.
7. Rakendame meetmed laevade Eesti lipu alla toomiseks. Selleks kehtestame ümbritsevate riikide merendussektoriga võrreldes konkurentsivõimelise maksukeskkonna, lihtsustame kolmandatest riikidest pärit tööjõu kasutamist laevadel; muudame registritoimingud lihtsaks, läbipaistvaks ja kiireks.
8. Ühendame Eesti raudteed Euroopa raudteevõrgustikuga – toetame *Rail Baltica* projekti ning taastame ja arendame kohalikke raudteid.
9. Toetame ühtsete reisiterminalide kujunemist pealinnas ja maakonnakeskustes, kust inimesed saavad tasuta ühistranspordi abil vajadusel kiiresti liikuda.
10. Kavandame Eesti energiasüsteemi (sh gaas ja nafta) tugevamat ühendamist Euroopaga, et tagada Eesti elanikele võimalikult madal elektri hind ning suurendada energiasõltumatust. Energiakandjate import peab toimuma võimalikult otse energiakandja tarnijalt.
11. Alandame elektri- ja võrgutasusid. Täna on võrgutasu kõrgem kui elektrienergia hind ning võrgutasu maksab inimene ka siis, kui ta elektrit realselt ei tarbi.
12. Me ei erasta strateegiliselt olulisi riigiettevõtteid. Riigi toimimiseks olulised teenused peavad olema Eesti elanikele kuuluvad ja kontrollitavad, mitte börsi huvidele (so maksimaalse kasumi teenimisele) allutatud.
13. Toetame munitsipaalrajade ehituse programmi.
14. Suurendame kortermajade renoveerimise ja nende energiasäästlikuks muutmise rahastamist. Töötame välja riikliku renoveerimislahenduste programmi ideest teostuseni.
15. Heastame sundüürnikele omandireformiga tekitatud kahju.

EUROOPALIK MAKSUREFORM

Maksumängude asemel vajab Eesti terviklikku maksureformi. Maksud peavad tagama piisava laekumise riigieelarvesse, et suudetaks täita kõiki riigi ülesandeid. Samas ei saa maksukoormust kasvatada neil, kes seda kanda ei suuda. Protsendipunktilised maksumuudatused meenutavad pigem raamatupidamist kui riigi maksupoliitika juhtimist. Maksureformi järgne maksukeskkond peab tagama piisava ja täpse tulude ümberjaotamise, motiveerima töötamist, soodustama ettevõtlust ja kindlustama omavalitsustele piisava tulubaasi.

Meie maksupoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Kehtestame euroopaliku astmelise tulumaksu. Keskerakond toetab astmelise tulumaksu kehtestamist Eestis, sest suurem maksukoormus peab langema neile, kelle majanduslik heaolu on suurem. Valdav enamus Euroopa Liidu liikmesriikidest kasutab astmelist tulumaksusüsteemi. Tagame, et astmelise tulumaksu kehtestamisega ei suurene keskklassi maksukoormus.
2. Tõstame tulumaksuvaba miinimumi. Tulumaksuvaba miinimumi tõstmine aitab enim kasvatada realselt väikseima sissetulekutega inimeste heaolu. Tulumaksuvaba miinimumi tõstmist on Eestile soovitanud ka 2009. aastal IMF ning 2012. aastal OECD.
3. Taastame klassikalise ettevõtte tulumaksu. Eristame füüsilise isiku tulumaksu ja ettevõtte kasumimaksu. Taastame klassikalise ettevõtte tulumaksusüsteemi ja alandame maksumäära 12%-ni. Täna kehtiv ettevõtete kasumimaksusüsteem ei ole vastavuses turumajanduse põhimõtetega ning võimaldab kasumi Eestist maksuvaba väljaviimist. Klassikaline ettevõtte tulumaks annab võimaluse soodustada ettevõtlust tõmbekeskustest väljaspool.
4. Soodustame uute töökohtade loomist. Ettevõtte tulumaksust laekuv täiendav tulu võimaldab teha sotsiaalmaksu erandeid, mis aitavad eelkõige töökohti loovaid keskmisi ja väikeettevõtteid.
5. Vähendame kaudseid makse. Eesti maksustruktuuris on liiga suur osa tarbimismaksudel. Tarbimismaksude probleemiks on, et vaesemad leibkonnad maksavad nende maksude näol ära suhteliselt suurema osa enda sissetulekust. Seetõttu tuleb kehtestada madaldatud käibemaksumäär inimeste jaoks olulistele kaubagrupidel (nt toasoe, põhitoiduained ning teatri-, kontserdi- ja muuseumipiletid).
6. Tagame eesmärgipärase aktsiisipoliitika. Aktsiisipoliitika puhul rõhutame nelja aspekti.

- 6.1. Peame oluliseks, et tervist kahjustavate toodete aktsiisid tagaksid oma eesmärgi ehk pärsiksid nende toodete tarbimist.
 - 6.2. Suuname vähemalt 2% alkoholi- ja tubakaaktsiisist terviseedendusse.
 - 6.3. Alandame elektriaktsiisi Euroopa Liidu miinimumi tasemele, kuna meie kliimavöötmes pole tegemist luksuskaubaga. Praegu ületab elektriaktsiis Eestis Euroopa Liidu miinimummäära 4,5 korda.
 - 6.4. Taastame kütuseaktsiisist laekuvatest summadest kindla osa teedehitusse ning suuname sellest 20% kohalike teede ehitusse ja korrashoidu.
7. Vabastame erisoodustusmaksust ettevõtjate kulutused oma töötajate terviseedendusse ja tasemeõppesse. Koos elanikkonna vananemisega muutub töötervise edendamine üha tähtsamaks. Seetõttu ei saa pidada töötajate tervisele tehtavaid kulutusi lisahüveks ja erisoodustuseks, vaid riiklik poliitika peaks suunama tööandjat vältima oma töötaja terviseriske ning ennetama tööga seotud haigusi. Sama lugu on tööandja panustamisega oma töötaja haridusse. Investeeringud töötajatesse on sama tähtsad kui investeeringud betooni ja masinatesse.
8. Kindlustame, et omavalitsustele pandud ülesanded saaksid ka reaalse rahalise katte. Taastame omavalitsustele laekuva tulumaksuosa kriisieelsele tasemele, mis on koos kodualuse maamaksuvabastuse kompenseerimisega 12,13%. 2009. aastal vähendati üksikisiku makstavast tulumaksust kohalikele omavalitsustele laekuvat osa, mis oli omavalitsustele väga raske löök.
9. Kehtestame Eestis tegutsevate pankade teenustasudele ülempiiri. Oleme seisukohal, et pankade teenustasu ei tohi Eestis olla suurem kui sama panga teenustasud teistes riikides.

TÖÖHÕIVEPOLIITIKA

Meie tööhõivepoliitika strateegiliseks eesmärgiks on luua selline elukeskkond, kus iga Eestis alaliselt elav inimene leiab endale võimetekohase töö.

Muudame Töötukassa toimivaks tööle saamise struktuuriks. Koordineerime haridus- ja tööhõivepoliitikat eesmärgiga, et uute töökohtade loomisega käiksid käsikäes kaasaegsed ja põhjendatud õppe-, ümberõppe- ja täiendõppe võimalused.

Meie tööhõivepoliitika tegevuskava 2015-2018:

1. Tõstame alampalga 1000 euroni. Igal aastal peame suutma vähendada sissetulekute mahajäämust Põhjala riikidest.
2. Pöörame erilist tähelepanu noorte garantiidele, st riigi kohustusele tagada kuni 25-aastastele noortele töökoht 4 kuu jooksul peale haridusasutuse lõpetamist.

3. Võitleme jõudsamalt diskrimineerimisega tööturul: tagame soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise seaduse reaalse täitmise.
4. Suurendame toetust ja pakume maksusoodustusi väikestele ja keskmistele ettevõtetele ning FIEdele uute töökohtade loomise soodustamiseks noortele ja puuetega inimestele, seda eelkõige maal.
5. Anname stardiabi ja vajadusel elamispinna nõutud eriala spetsialistidena väljaspool Tallinna ja Tartut töökarjääri alustavatele noortele.
6. Toetame eriala omandavatele noortele praktika läbimise võimalust pakkuvaid ettevõtteid.
7. Juurutame peamiselt riiklikult rahastatava täiend- ja ümberõppesüsteemi, mis tagab igale töötajale vähemalt ühe nädalase kursuse kord viie aasta jooksul.
8. Avame uued läbirääkimised valitsuse, ametiühingute ja tööandjate vahel eesmärgiga tasakaalustada turvalise paindlikkuse skeemi tööturul ja sätestada reaalsed sanktsioonid seaduse rikkujatele.

PEREKOND JA KODU

Igal perel peab olema võimalus elada inimväärtetes tingimustes oma kodus.

Meie perepoliitika tegevuskava 2015 – 2019:

1. Kehtestame „Võtmed tagasi“ süsteemi, kus raskustesse jäädes on võimalik anda laenuga soetatud vara (tagatis) tagasi ilma lisakohustusteta.
2. Tagame noortele peredele kodu säilimise ja ehitame uusi kodusid munitsipaalkorterite programmi alusel.
3. Tagame lasteaiakoha igale lapsele. Kindlustunne, et laps on hästi hoitud ja haritud, võimaldab vanematel naasta tööellu.
4. Tõstame lastetoetusi – esimesele ja teisele lapsele 75 eurot kuus, alates kolmandast lapsest 300 eurot kuus.
5. Tagame iga lapse kohta lapsehooldustasu kuni kolmanda eluaasta lõpuni vähemalt 350 eurot kuus. Lapsehooldustasu võimaldab vanematel paindlikumalt otsustada, millal ollakse valmis tööellu naasma.
6. Seadustame suure perena juba kolmelapselise perekonna ning tõstame suure pere toetusi. Uuringud näitavad, et kolmas laps jääb Eestis enamasti sündimata majanduslikel põhjustel. Ometi suudaks just see meede Eesti demograafilist olukorda oluliselt positiivsemaks muuta.
7. Tagame tasuta koolitoidu ja õppevahendid lasteaiast gümnaasiumi või kutsekooli lõpuni. Tasuta koolitoit põhikooli õpilastele on ennast õigustanud ning

- see on hästi vastu võetud. Laiendame seda praktikat ka lasteaedadesse ja põhikoolijärgsetesse õppeasutustesse.
8. Parandame vaesusriskis perede toimetulekut. Ükski laps ei tohi elada vaesuses. Rahastame probleemiga tegelevate organisatsioonide tööd antud valdkonnas.
 9. Suurendame toimetulekutoetuseid ja võimaldame selle saamist lihtsamatel tingimustel. Arvestame sissetulekute hulgast välja peretoetused ja vaatame üle leibkonda kuulumise.
 10. Loomme elatisrahafondi. Täna Eestis on üksikvanemaga pered ühed suurimas vaesusriskis elavad pered. Töötame välja süsteemi, kus riik maksab üksikvanemale elatisraha toetust ja nõuab maksmisest kõrvalehoidvalt vanemalt sisse kohtu poolt välja mõistetud elatisraha.
 11. Taastame tasustatud isapuhkuse. Täna tasustatud isapuhkusele saavad mõlemad vanemad pühenduda lapsele ja kohaneda uue rolliga.
 12. Võitleme tõhusalt perevägivallaga. Loomme mehhanismi, et vägivalla eest ei pea põgenema, vaid lahkub vägivallatseja. Võimaldame perevägivalla ohvritele professionaalse abi ja nõustamise. Teeme koostööd politsei jt institutsioonidega vägivallajuhtumite ennetamiseks ja tõkestamiseks.
 13. Toetame paljulapselistele peredele pereautode soetamist.

HARIDUSPOLIITIKA

Meie väikese riigi suurimaks rikkuseks on meie inimeste vaimsed võimed, mis tuleb välja arendada ning neid efektiivselt kasutada. See omakorda eeldab tänasest tugevamat haridussüsteemi. Investeerimine haridusse tagab ühiskonna jätkusuutliku arengu ning ebamõistlik kokkuvõtte selle arvelt kahjustab kõikide meie eluvaldkondade – nii majanduse, kultuuri, kaitsevõime kui ka sotsiaalvaldkonna jätkusuutlikku arengut. Haridussüsteem peab olema efektiivselt tegutsev tervik, mille kujundamine haarab nii koolieelseid lasteasutusi (lasteaiad), põhikooli, gümnaasiumeid kui ka kutse- ja kõrgkooli. Kujundame Eesti haridussüsteemi sotsiaaldialoogi soodustavaks ja innustavaks. Õpetajal on Eesti koolis keskne koht ja hariduskorralduse kujundamisel peab õpetaja hääl kuulda olema. Arendame ja tugevdame õpilastele ning lapsevanematele kättesaadavaid tugisüsteeme, et tõhustada kooli-lapsevanema-õpilase koostööd. Õpetajaametis selgemaks väärtustamiseks ja tähtsustamiseks töötame välja pikaajalise ja realistliku finantskava pedagoogide töötasu suurendamiseks. Peame vajalikuks uuendada õpetamise meetodikaid: tänase ikka veel suuresti faktiteadmiste ja tuupimisele keskendumise asemel tuleks enam keskenduda analüüsi- ja sünteesioskuste arendamisele.

Hea haridus peab olema kättesaadav üle Eesti.

Meie hariduspoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Tagame väikeste põhikoolide, gümnaasiumide ja kutsekoolide säilimise üle Eesti. Kodulähedane põhikool peab säilima ja igas maakonnas peab olema võimalik

- saada head gümnaasiumi- või kutseharidust. „Puhta gümnaasiumi“ kõrval peab jääma eluõigus ka täistsükli koolidele.
2. Tõstame õpetaja alampalga 1500 euroni. Taastame õpetajate ametijärgud (õpetaja-metoodik, vanemõpetaja jne) koos vastavate palgaastmetega.
 3. Tagame lasteaiaõpetajatele riiklikud palkade alammäärad ja puhkused sarnaselt koolide õpetajatega. Lasteaiaõpetaja on samamoodi õpetaja nagu kooliõpetajagi – hea haridus algab alusharidusest.
 4. Loome õpetajatele ühtse täiendkoolituse ja nõustamise süsteemi.
 5. Kaasajastame koolide õppebaasi ja tagame tasuta õppevahendid lasteaiast gümnaasiumi ja kutsekooli lõpuni. Õppebaasi kaasajastamisse kaasame nii riigi, kohalikud omavalitsused kui erasektori.
 6. Seome kutse- ja kõrgkoolide õppekavad Eesti majanduse homsete vajadustega. Loome tasustatud praktikavõimalused tulevases töökohas. Lähtume kutseõppeasutuste rahastamisel edaspidi õppekavade vajadustest ja koolitustellimusest, mitte kooli kuuluvusest riigile või KOV-le.
 7. Seome õppekavad tihedamalt IT-vahendite kasutamisega nii iseseisvas töös kui koolitunnis. See tagab õpilaste konkurentsivõime edasises elus.
 8. Tagame väga heal tasemel eesti keele õppeks lasteaiast alates õppevahendid, õpetajate nõustamise ning riikliku rahalise toe. Eesmärk on saavutada kõigi õpilaste hea eesti keele oskus, ilma et nende ainealased teadmised kannataksid.
 9. Tagame emakeelse hariduse põhikoolis. Gümnaasiumis võib õpetada vene keeles, kuid õpilastele peab olema tagatud intensiivne eesti keele, kirjanduse ja kodanikuõpe.
 10. Toetame eesti keele õpet neis välisriigi koolides, kus on vähemalt 15 Eesti kodanikust last.
 11. Tagame õpilaste arengu tagamiseks ja väljalangemise vähendamiseks igas lasteaias ja koolis vajalike tugispetsialistide riikliku rahastamise (sh sotsiaalpedagoogid, psühholoogid, logopeedid).
 12. Võimaldame erivajadustega lastele head õppimistingimused tavakoolides ja kaasaegsetes riigi-, munitsipaal- või erakoolides. Eesmärk on, et koolide

- aineline olukord, pedagoogide ettevalmistus jmt võimaldaks võimalikult paljudel erivajadustega lastel saada haridust nn tavakoolis.
13. Teeme kõik, et muuta lasteaiad, põhikoolid ja gümnaasiumid turvaliseks ning kiusamisvabaks.
 14. Töötame välja üle-eestilise riigi poolt rahastatava ja hästi toimiva tasuta koolitranspordisüsteemi ning õpilaskodude või toetatud elamiste võrgu.
 15. Loome toimiva õppetoetuste süsteemi gümnaasiumi ja kutsekooli õpilastele.
 16. Tagame kõigile lasteaias, üldhariduse ja kutseõppe õpilastele riigi poolt rahastatud tasuta, kvaliteetse ning tervisliku koolilõuna.
 17. Stimuleerime kõigi taseme õppeasutuste, eriti kõrgkoolide koostööd, sh sh teadusinfo ühist hankimist ja haldamist, analoogkandjatel oleva info digiteerimist, laiemaid võimalusi ühisõppekavade rakendamisel ning koostööd teiste riikidega.
 18. Suurendame teadus- ja arendustegevuseks eraldatavate vahendite hulka 1%-ni SKPst.
 19. Toetame rahvusteaduste arengut Eestis ning tihedamat koostööd teiste riikidega loodus- ja täppisteaduste valdkonnas.
 20. Seome Eesti teaduse arengukavad senisest enam teadmiste-mahukale tootmisele suunatud majanduse ja kultuuri arengu vajadustega ning orienteerituse teadussaavutuste kiirele rakendamisele.
 21. Tagame õppejõududele konkurentsivõimelise palga, et tagada üliõpilastele nii tasuta kui ka väga hea kvaliteediga haridus.
 22. Tagame doktoranditoetuse, mis moodustab vähemalt 80% eelmise kalendriaasta riigi keskmisest palgast (nelja kvartali keskmisest), sh tagades kõik töölepinguga võrdsed hüved.
 23. Täiendame üliõpilaste sotsiaalsete garantiide süsteemi, et tudeng saaks täielikult õpingutele pühenduda.

NOORED

Väärtustame noori ühiskonnas läbi hariduse kättesaadavuse ja tööhõive parandamise tagamise. Muuhulgas peame oluliseks formaalse hariduse ja huvihariduse lähendamist. Pöörame tähelepanu noorte tervisekäitumisele, teeme tervislikud valikud lihtsamaks ja ebatervislikud keerukamaks. Kaasame noored otsustusprotsessi, andes neile võimaluse osaleda ühiskonna kujundamises.

Meie noortepoliitika tegevuskava 2015 – 2019:

1. Toome alates 9. klassist õppekavadesse kohustusliku majandusõppe. Toetame tööturule orienteeritud kaasaegse kutseharidussüsteemi väljaarendamist, mis soodustab õppija terviklikku arengut.
2. Korraldame noortele võimaluse saada esmane töökogemus juba enne kaheksateistkümneme aastaseks saamist, et lihtsustada nende läbilöömist tööturul. Näiteks õpilasmalevad on noorte hulgas väga populaarne ja turvaline võimalus tööharjumuse kujundamiseks.
3. Toetame kooliväliste võimaluste laiendamist õpiabiks teenuse osutamist ja igapäeva eluks vajalike oskuste õpetamist.
4. Keelame alkoholi- ja tubakatoodete reklaami ning muudame alkoholi noorte jaoks raskemini kättesaadavaks ja võimestame lastevanemate omavahelist koostööd, vähendamaks alaealiste alkoholi ja muude ohtlike sõltuvusainete tarvitamist.
5. Keelame alla 18-aastastele noortele energiajookide müügi.
6. Kaasame noored otsustusprotsessi. Toetame noorte omaalgatust ja osalemist piirkondlike noortevolikogude töös. Igas kohalikus omavalitsuses peab olema vastutava ametniku üheks tööülesandeks toetada osaluskoegade tegevust. Noortevolikogudel peab olema võimalus nimetada kohalike omavalitsuste volikogude päevakorrapunkte.
7. Pakume lastele ja noortele võimaluse käia tasuta vähemalt ühes huviringis, arendamaks ja toetamaks laste ja noorte huviharidust. Noorsootöös osalemiseks peavad võimalused olema ka puuetega noortel.
8. Vabastame õpilasmalevas töötava 13- kuni 18-aastase noore palga sotsiaalmaksuga maksustamisest tulumaksuvaba miinimumi ulatuses.
9. Pakume põhikooli lõpetanud puudega noortele edasiõppimist ja arengut toetava keskkonna. Tagame seeläbi võimaluse puudega laste vanematel jätkata töölkäimist.
10. Korrastame teabepakkumist noortele suunatud rahvusvaheliste tegutsemisvõimaluste osas.

11. Taastame kohalike omavalitsuste tulubaasi, suunates rohkem ressursse noorsootöösse läbi piirkondlike noorte- ja noorsootööorganisatsioonide.
12. Suurendame oluliselt noortelaagrite ja õpilasmaleva riiklikku kaasrahastust.
13. Tagame toimetulekuraskustes perede lastele tasuta suvise sooja toidu.

SOTSIAALNE TASAKAAL JA TURVALISUS KÕIGILE

Eesti Keskerakonna sotsiaalpoliitika on alati lähtunud põhimõttest, et riik kohustub tagama inimväärse elu kõigile. Kahjuks ei ole Eesti riik pööranud piisavalt tähelepanu sotsiaalpoliitika õiglasele väljakujundamisele. Domineeriv uusliberaalne maailmakäsitlus ei väärtusta sotsiaalset turvatunnet. Eesti riik ei ole suutnud kindlustada elatustaseme järjepidevat kasvu kõigile.

Keskerakond leiab, et riigi sotsiaalpoliitika peab kaitsema nõrgemaid ja toetama abivajajaid: raskustesse sattunud lapsi ja perekondi, eakaid, puuetega inimesi, töötuid. Sotsiaalne turvatunne peab olema tagatud igale inimesele vaatamata tema soost, rahvusest, elukohast ja poliitilistest eelistusest. Kõikidele peab olema tagatud vääriline töö Eestis ja turvaline vanaduspõlv. Meile on ühtmoodi tähtis nii eakate elutöö vääriline hindamine ning seenioride põlvkonna õiguste tagamine kui ka noorte turvatunne ja hakkama saamine. Eesti riik peab tagama puuetega inimestele sobilikud töö- ja toimetuleku võimalused. Eesti riik peab hakkama täitma Euroopa Liidu pensionistrateegiat, mis kohustab liikmesriike tagama, et eakad ei satuks vaesusriski. Eesti pensionär peab saama endale lubada samasugust elukvaliteeti nagu tema eakaaslased „vana Euroopa“ riikides. Meenutame, et Keskerakonna valitsuses olles leidis aset taasiseseisvusaja suurim pensionitõus. Samas suunas soovime võimul olles edasi minna.

Meie eakatele suunatud poliitika tegevuskava 2015–2019:

1. Tõstame erakorraliselt pensione. Taastame pensionite ostujõu. Vabastame keskmise vanaduspensioni tulumaksust.
2. Ühildame ühe tööaasta ühe pensioniaastaga. Tõstame miinimum- kuni keskmist palka saavate inimeste pensioni kindlustusosaku aastakoefitsiendi 1,0-ni.
3. Võtame eesmärgiks, et pension peab katma eaka hooldekodu kulutused.
4. Oleme vastu pensioniea tõstmisele, kuna tervena elatud aastad ja keskmine eluiga Eestis on Euroopa Liidu kõige madalamate seas.
5. Taastame pensioni tasuta kojukande.

6. Seadustame „Isepeensioni“ võimaldades eakatel abielupaaridel ühe surma puhul saada suuremat pensioni lahkunud abikaasa pensioni arvel
7. Arendama päevase hooldamise keskusid.
8. Lubame pensioniealistel proteesidest kasutamata või ülejäänud raha kasutada hambaraviks.
9. Ratifitseerime Euroopa vanurite sotsiaalse kaitse konventsiooni, mis loob eelduse elamisväärse vanaduspõlve tagamiseks Eesti pensionäridele.

Meie puuetega inimestele suunatud poliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Tõstame puudega inimeste sotsiaaltoetusi.
2. Peatame ummikusse jooksnud töövõimereformi. Loomme omavalitsustele ühtsed tugiteenuste standardid (invatransport, isiklik abistaja, abivahendid jt sotsiaalteenused), et puuetega inimesed kodust välja tuua ja võimaldada neil naasta tööturule.
3. Kehtestame omastehoolduse kaasaegse süsteemi. Loomme puuetega inimestele päevase hooldamise ja tugiteenused ning võimaldame omastehooldajatel naasta tööturule.
4. Suurendame rehabilitatsiooniteenuste ja taastusravi mahtu vähemalt kaks korda.
5. Toetame tööandjaid, kes võtavad tööle puudega inimese. Töötame tööandjatele välja täiendava motivatsiooni ja soodustuste paketi.
6. Soodustame täiskasvanud puuetega inimestele hariduse omandamist. Rakendame selleks vajalikke tugiteenuseid.
7. Pikendame puuetega laste vanematele võimaldatavat riigi poolt rahastatavat lisapuhkust vähemalt 14 päevani aastas.
8. Töötame välja tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse süsteemi, mis lähtub iga tööandja tegevuse reaalsest riskiastmest ja motiveerib läbi investeeringute neid tegureid vähendama.

Meie hoolekandepoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Suurendame toimetulekutoetust 130 euroni, iga järgmise pereliikme puhul 104 euroni. Kehtestame korra, kus toimetulekutoetuse maksmisel ei arvestata inimese tulude hulka riiklikke peretoetusi, represseeritutele makstavaid toetusi ja avaliku töö tegemise eest saadud tulu.
2. Taastame riikliku 200-euro suuruse matusetootuse.
3. Loomme omavalitsustele suunatud programmi kodulähedaste hooldekodude renoveerimiseks ja ehitamiseks. Tagame riigi abi abivajajate hooldamisel.

4. Looma elatisrahafondi. Töötame välja süsteemi, kus riik maksab üksikvanemale elatisraha toetust ja nõuab maksmisest kõrvalehoidvalt vanemalt sisse kohtu poolt välja mõistetud elatisraha.
5. Suurendame kasuperedes kasvavate laste toetust lastekodudes kasvavate laste toetamise määran.

TERVIS JA TERVISHOID

Keskerakond väärtustab tervist. Meie tervisepoliitika alusteks on igaühe õigus tervisele, ühine vastutus kõigi tervise eest, võrdsed võimalused kõigile, sotsiaalne kaasatus. Tervisepoliitika eesmärgiks on inimeste täisväärtuslik elu ja tervena elatud aastad. Väärtustame elanikkonna tervist tervise propageerimisega ja toetades tervisele suunatud tegevusi. Praegu ei suuda paljud inimesed endale lubada ei vajalikku eriarstiabi ega ravimeid. Tervishoidu on pidevalt reformitud, aga seda on tehtud ilma järjepideva tervishoiupoliitikata. Ravikindlustussüsteemi prioriteediks peab olema patsient ja tema terviseprobleemide ennetamine.

Alkoholi liigtarbimine on suhteliselt madala keskmise eluea ning seda tingivate liiklus-, tule-, uppumis- ja vägivaldsete surmade peamiseks põhjuseks. Õigete väärtushinnangute kujundamiseks lastel ja noortel tuleb tõhustada selgitustööd nende seas – tänasel päeval algab meelemürkide kasutamine aina varasemas eas ja seda ei tohi tolereerida.

Meie tervishoiupoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Suurendame eriarstiabi rahastamist ravijärjekordade lühendamiseks. Haigushüvitiste rahastamine peab tulema Töötukassast. Taastame haiglate kapitalikulude rahastamise riigieelarvest.
2. Korrastame e-tervise süsteemi nii, et terviseandmed käivad realselt patsiendiga kaasas. Täna on patsiendile või teisele arstile kättesaadavad vaid väike hulk teise teenuseosutaja valduses olevatest andmetest, mistõttu kulutatakse lisaraha topeltuuringutele ja –analüüsidele. Andmete kättesaadavus parandab ravi kvaliteeti ja vähendab kulusid.
3. Parandame arstiabi kättesaadavust, viies lahku perearsti ja pereõe iseseisva vastuvõtu ajad. Haiguste ennetamiseks soodustame regulaarseid nõustamisvisiite perearstile ja pereõele vähemalt kord kahe aasta jooksul.
4. Tagame arstidele, õdedele ja abipersonalile normkoormusega väärrika palga, mis motiveerib Eestis töötama. Seome medikute miinimumtöötasu keskmise palgaga: arstidel kahekordne ja õdedel 1,2 kordne.
5. Anname riigi poolt noorele spetsialistile stardiraha ja kindlustame omavalitsusüksuse kaudu talle eluaseme, kui noor medik asub tööle riigi poolt osundatud piirkonda.

6. Seame sisse täiskasvanute hambaravihüvitise 200 euro ulatuses, mida hüvitatakse patsiendile kolme aasta jooksul. Eakatele võimaldame ülejääva proteesiraha eest hambaravi.
7. Vähendame ravimite käibemaksu 5 %-le. Kindlustame lastele ja eakatele vähemalt 90-protsendilise ravimisoodustuse.
8. Vabastame tööandja töötaja tervise heaks tehtavad kulutused erisoodusmaksust, soodustades seeläbi investeringuid töötajate tervisesse.
9. Taastame riikliku rahastamise tervist edendavate tegevuste toetamiseks.
10. Kindlustame professionaalse abi laste tervisehäirete varajaseks märkamiseks. Kohustame perearsti tegema koduvisiit haigestunud väikelapse juurde.
11. Peame vajalikuks, et kõigis maakondades oleks oma haigla. Kiirabi peab olema võrdselt kättesaadav kõikjal. Rahastame täiendavalt saarte elanike arstiabi saarte erisust arvestades.
12. Kindlustame kõik ravikindlustamata Eestis elavad inimesed esmatasandi arstiabiga.
13. Maksustame kõrge suhkrusisaldusega joogid.
14. Toetame seisukohta, et inimene peab olema tööõnnetuste ja kutsehaiguste vastu kindlustatud tööandja poolt.
15. Toetame omavalitsuste omandis olevate perearstikeskuste loomist. Perearstikeskustesse loome eriarstiga konsulteerimise võimalused. Tagame maainimesele perearsti juurde saamise 30 km raadiuses.
16. Suurendame hooldusravi ja taastusravi võimalusi.
17. Toetame maapiirkondade apteekke, et tagada ravimite kättesaadavus.
18. Lisaks naiste sõeluuringutele toetame meeste sõeluuringute arendamist.
19. Tagame ravimiinfo kättesaadavuse lisaks eesti keelele ka inglise ja vene keeles.

Meie liigjoomise ja narkomaania vastase poliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Keelustame alkohoolse joogi tarbimise avalikus ruumis.
2. Keelame alkohoolse joogi jaemüügi lasteasutuste lähedal ehk kauplustes, mille sissepääs asub vähem kui 50 m kaugusel lasteaia, põhikooli, gümnaasiumi, kutseõppeasutuse või huvikooli peasissepääsust.
3. Keelustame alkoholi jaemüügi tanklates.
4. Keelustame kaupluses alkohoolse joogi jaemüügi pühapäeviti.
5. Keelustame alkoholi- ja tubakatoodete (sh e-sigarettide) reklaami.
6. Tõhustame koolides ennetustööd sõltuvusainete (alkohol, uimastid jne) tarbimise vähendamiseks.
7. Oleme seisukohal, et uimastid peavad olema rangelt keelatud (ka kanep).
8. Eraldame 2% alkoholiaktsiisist sõltuvushaiguste (alkohol, uimastid jne) ennetamiseks ja vabatahtlikuks raviks. Loome üleriigilise võrgustiku alkoholismi ja narkomaania raviks ja nõustamiseks.

9. Muudame alkoholi- ja tubakatooted noortele raskemini kättesaadavaks, tõhustades muuhulgas kontrolli alkoholi- ja tubakatoodete turustamise eeskirjadest kinni pidamise üle.. Seame eesmärgiks suitsetajate arvu vähendamise eriti noorte hulgas.
10. Piirame madala alkoholisisalduse ja kõrge suhkrusisaldusega alkoholsete jookide müüki läbi lisamaksustamise.

TURVALISUS JA SISEJULGEOLEK

Eesti Keskerakond soovib näha euroopalikku, edumeelset ja tugevat Eesti riiki, kus kultuuride paljusust loetakse rikkuseks. Eesti peab tagama turvatunde ja julgeoleku kõikidele kodanikele ning riigis viibivatele inimestele. Peame taastama Eesti inimeste usu riigi õiglase õigussüsteemi eksistentsi. Elanikud peavad teadma ning tundma, et nende põhiõigusi ja –vabadusi kaitstakse riigi poolt võrdselt ning tõhusalt. Keskerakonna tegevuse keskmes on inimene. Turvalisus algab kodust, koolist, küla- ja linnatänavalt.

Meie prioriteetideks on võitlus organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni, uimastite leviku ja tarvitamisega seotud kuritegude vastu, samuti lähisuhte-vägivallaga seotud kuritegude ning lastevastaste kuritegude, küber- ning majanduskuritegude vastu. Eesti peab tugevdama probleemidesse sattunud isikute ja perede igakülgset nõustamist ning reaalselt abistamist. Peame väga oluliseks ennetavate meetmete arendamist põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks, sealhulgas interneti- jm andmevahetuse keskkondades.

Riik peab ohte ennetama ja jõudma vajadusel igale poole kiiresti appi.

Meie turvalisuspoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Ehitame Schengeni standardite kohaselt Eesti piiri täielikult välja. Lisaks sellele tagame vajalikud vahendid piiri kaasaegseks seadmestamiseks ja arendamiseks.
2. Tugevdame Eesti piirivalvet piiri kaitse tagamiseks ja vajadusel relvastatud esmareageerimiseks koostöös Kaitseväge, Kaitsealiidu jt tugevdusüksustega. Riigi julgeoleku paremaks tagamiseks korrastame ja tugevdame piirivalvet ning tõstame piirivalveametnike töötasusid. Taastame Piirivalveameti.
3. Toetame andmevahetuse tõhustamist piiriülese kuritegevuse ja ebaseadusliku immigratsiooni paremaks ohjamiseks (sh käivitame ja arendame efektiivselt Schengeni infosüsteemi järgmise põlvkonna ja IT-turvasüsteemid). Samuti toetame üle-euroopalise sisenemis- ja väljumisregistri ning registreeritud reisija programmi käivitamist piiriületuste sujuvamaks korraldamiseks.
4. Eraldame vajalikud vahendid merepääste parandamiseks, sh tõhusa mere- ja piiripatrulli ning pääste-, otsingu- ja meditsiinialase kiire koostöö võimekuse

tagamiseks kogu Eesti territooriumil. Riik peab inimestele vajadusel igale poole kiiresti appi jõudma.

5. Suurendame tähelepanu ja vahendeid mereohutuse ning rannikuvalve tagamise kaasajutamiseks kogu Eesti rannikuala ja merepiiri ulatuses. Rannavalve ja merepolitsei abi peab jõudma õigeaegselt ning hästi varustatult iga ohuolukorrani.
6. Tõstame ennetustöö tulemuslikkust, vähendamaks hukkumist liikluses ja veekogudes. Viime koolides sisse tasuta ohutu liikluskäitumise, esmaabi ning ujumaõpetamise tunnid. Töötame välja programmi *Turvaline kool*.
7. Toetame riigikaitseõpetuse ja sisejulgeoleku alase eelkutsesõppe ning vastavate valikainete võimaluste suurendamist üldhariduskoolides. Lisame elementaarse riigikaitse-, sisejulgeoleku- ja päästesõppe kohustuslikku kodanikuõppe õppekavasse. Iga laps peab teadma, kuidas anda esmast esmaabi, käituda tulekahju ja muude hädajuhtumite korral (nt koolitulistamised jms). Sisejulgeoleku ekspertiisi ja juhtimiskvaliteedi tõstmiseks tugevdame magistripprogramme Sisekaitseakadeemias, sh arendame akadeemiast välja kaasaegse taristuga siseturvalisuse ning õiguskaitsesõppe-, innovatsiooni-, teadus- ja arenduskeskuse Läänemere regioonis.
8. Võtame eesmärgiks tõsta siseturvalisuse töötasandi teenistujate (päästjad, politseinikud jmt) kuupalga alammäära 1500 euronit. Peatame masskoondamised siseturvalisuse valdkonnas ja suurendame põhiülesandeid täitvate töötajate arvu.
9. Tagame kõigile elanikele kiire korra- ja päästeteenistuse kättesaadavuse. Säilitame tegusa konstaabliteenistuse maapiirkondades, sh seame eesmärgiks konstaabli olemasolu piirkondlikke eripärasid arvestades keskmiselt iga 3000 elaniku kohta.
10. Tõstame sisekaitseteenistujate Ida-Virumaa regioonitasu, kehtestame Lõuna-Eesti, saarte jt keerulisemalt mehitatavate piirkondade regioonitasu ning tugevdame sisekaitsetöötajate sotsiaalseid garantiisid, tagades sh varasema pensioniea ja suurendades teenistuskohustuste täitmisel vigastatud või hukkunud sisekaitsetöötajate pere liikmete sotsiaalseid tagatisi.
11. Tagame riigi poolt hädaolukorra seadusest tulenevate elutähtsate teenuste, nagu elekter, side, puhas vesi, toiduohutus, meditsiiniabi, sularaha jms kättesaadavuse kogu Eestis. Aitame kohalikel omavalitsustel koostada häda- ja kriisiolukorra plaane ning ettevalmistusi, kaasame kõik vajalikud organisatsioonid ja asutused elanikkonna kaitse tagamiseks. Inimesed on riigi suurim väärtus.
12. Loome hästitoimiva riikliku rehabilitatsiooni- ja kriisiabikeskuste võrgustiku. Suurendame kohaliku omavalitsuse tulubaasi, et ennetustöö osana edendada kohalikku vabaaja- ja huvitegevust ning turvalisuse parandamisele suunatud

linnaplaneerimist. Samuti loome seadusandluses kohalikele omavalitsustele paremad võimalused korralikes osalemiseks.

13. Peame küberturvalisust jätkuvalt Eesti üheks prioriteediks. IT-tehnoloogia, mis on Eesti toonud maailmakaardile, võimustab kahjuks ka kriminaalkurjategijaid, maffiarühmitusi ja terroriste, rääkimata teiste arenenud riikide võimekusest häirida meie majanduse ja avaliku elu jaoks ülitarvilikke süsteeme. Arendame seadusandlust, mis hõlbustab valitsusel ja ettevõtetel tõrjuda küberrünnakuid, tugevdame ning kaasajastame pidevalt küberkaitsemehhanisme. Suurendame veebikonstaablite arvu.
14. Kehtestame menetlustähtaja pikkuseks ja vahi all pidamise tähtjaks kuni kaks kuud. Kriminaalasja keerukusest sõltuvalt on prokuröriil kui kohtueelse menetluse juhil õigus esitada eeluurimiskohtunikule põhjendatud taotlus menetlustähtaja ja vahi all pidamise tähtaja pikendamiseks mitte kauemaks kui kaks kuud korraga.

KAITSEPOLIITIKA

Keskerakond tahab arendada ühistel väärtustel põhinevat järjekindlat kaitsepoliitikat, mille keskmes on ühiskondlik solidaarsus, kindlustunne ja usalduslikud transatlantilised suhted. Euroopa Liitu ja NATO-sse kuuluva Eesti kaitsepoliitika peamine eesmärk on jätkuvalt tagada meie riigi iseseisvus ja sõltumatus, põhiseaduslik kord ning rahva turvaline elujärg. Eesti kaitsepoliitika lähtub liitlastega ühiselt kokkulepitud strateegilisest kaitse- ja julgeolekukontseptsioonist. Sellele täienduseks toetame Euroopa ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamist ning ühtse kriisihaldusmehhanismi rakendamist hättasattunud liikmesriikide kiireks abistamiseks. Kaitsepoliitikas rõhutame ühise tegevuskava olulisust, tagamaks sõjaliste ja tsiviilkriiside ohjamine ning tõhus relvastuskontroll.

Peame oluliseks kaitsepoliitika järjepidevat uuendamist ja vääramatust vastavalt reaalsele ohtudele Eesti vastu ning sellekohase erakondadevahelise kokkuleppe sõlmimist. Samuti peame energiakindluse tagamist, kriitilise infrastruktuuri kaitset ja võitlust terrorismi ning piiriülese raske organiseeritud kuritegevusega osaks riigi terviklikku kaitset tagavast poliitikast. Pooldame valitsusasutuste tihedamat koostööd dubleerimiste vältimiseks ja kaitsevajaduste ning -ressursside senisest koordineeritumaks juhtimiseks. Teeme kõik selleks, et rahvas ja riik saaks kaitsta ennast iga ohu vastu igal ajal ja mitte kellelgi ei ole õigust meid sundida allaandmisele.

Riik peab tagama, et igaühel oleks jõukohane roll ja tahe Eesti iseseisvust kaitsta.

Meie kaitsepoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Toetame Eesti kaitsekulutuste hoidmist rahvusvaheliselt kokkulepitud 2 protsendi tasemel SKT-st ja selle heaperemehelikku kasutamist. Eesti peab vastavuses rahvusvahelise õigusega jätkuvalt jõukohaselt panustama NATO ja liitlaste, samuti ÜRO ja Euroopa Liidu ühisoperatsioonidesse ning kollektiivkaitsesse, vastavalt Riigikogu sellekohastele otsustele.
2. Peame vajalikuks üles ehitada usutav ja heidutav iseseisev kaitsevõime, kaitsmaks agressiooni korral riiki iga hinna eest, sõltumata sellest kui kiiresti saabub liitlastoetus. Oluline on seejuures vastuvõtva riigi toetusvõimekuste arendamine ja tagamine. Agressorile allaandmine ei ole võimalus.
3. Toetame Eesti kaitsevõime alusena senist ajateenistusel põhinevat reservväe ja vajalike elukutseliste üksuste kontseptsiooni. Samuti peame oluliseks Kaitsealiidu ja selle allorganisatsioonide professionaalset arendamist ning paremat lõimimist riigi kaitsekontseptsiooni. Me ei toeta ajateenistuse kaotamist ja üleminekut palgaarmeele.
4. Arendame ajateenistust eesmärgipäraselt ja ühildame selle kutseharidusega. Anname ajateenistuse lõpus vastava kutseeksami sooritanutele mõne tsiviileluse kasuliku kutsetunnistuse (autojuht, masinaoperaator, sidetehnik, arvutivõrkude hooldaja, sanitar-parameedik, logistik vms). Lisaks peab paranema ajateenistuses antava väljaõppe kvaliteet, mis tagaks igale reservväelasele parima võimaliku valmisoleku nii riigi kaitseks kui ka veendumuse, et ajateenistuses veedetud aeg ei ole olnud raisatud. Soovime saavutada taseme, kus ajateenistuse läbinud noored oleksid tööturul hinnatud.
5. Tagame piisavad vahendid laiapõhjalise riigikaitse kontseptsiooni ellurakendamiseks ja senisest suurema tähelepanu osutamist elanikkonnakaitse ning elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamisele kriisiolukordades. Tõhus riigikaitse saab toimida täiendavalt sisejulgeolekuga, mistõttu tagame Kaitseväe ja Kaitsealiidu ressursside riskasutuse hädaolukordades. Väeosad peavad saama juurde kaasaegset õppetaristut.
6. Loome noortele, kes tervislikel või olulistel põhjustel ei saa ajateenistust läbida, mõistliku asendusteenistuse, mis valmistab neid ette kriisi- ja sõjaolukorras tugiteenuste osutamiseks elanikkonna kaitsele ja elutähtsate teenuste tagamiseks. Igal kodanikul on vääriiline koht meie ühise riigi kaitsele.
7. Oleme seisukohal, et riigikaitseõpetuse või sisejulgeoleku alase eelkuteõppe üldhariduskoolides läbinuile võiks luua eelise ajateenistusest allohvitseri- või ohvitseriõppesse siirdumiseks. Näeme, et Sisekaitseakadeemia, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste ja Balti Kaitsekolledži baasil on võimalik välja arendada rahvusvaheline riigikaitse akadeemia, mis moodustaks Euroopa Liidu ja NATO regionaalse julgeoleku kõrgetasemelise kompetentsikeskuse.

8. Arendame kõrgemate riigikaitsekursuste formaati ja reservväelaste poliitikat läbi n-ö kuuma reservi pideva valmisoleku kindlustamise, samuti erinevate õppekogunemiste kompenseerimise peredele. See tagab laiapõhjalise riigikaitse järjepideva toimivuse.
9. Seame veteranipoliitikas esikohale elukestva õppe ja tööhõivega toetamise, taastusravi ning väerika toimetuleku tagamise vigastatud kaitseväelastele, samuti tsiviilmissioonides osalenutele ja nende perekondadele. Tõhustame ka välismissioonidel hukkunud kaitseväelaste peredele mõeldud toetusprogramme.
10. Toetame innovaatilise n-ö tarkväe lähenemise arendamist, mille oluliseks osaks on Eesti kodumaise kaitsetööstuse toetamine ja arendamine ning ühishanked kõrgetasemeliste riigikaitse ressursside soetamiseks ja kasutamiseks. Kaasaegsete tehnoloogiate ja uute lahenduste väljatöötamiseks ning juurutamiseks moodustame sise- ja kaitseministeeriumi eelarvetes selleks eraldi võimalused.
11. Peame oluliseks, et kõigil Eesti kaitseüksustel peab olema kõrgetasemeline väljaõpe, varustus ja juhtimine, tulemaks toime mittekonventsionaalsete ohtudega, sh hübriidsõja ning infiltreerumise tõkestamise jm kukutusmeetmetega. Vastavate võimekuste, sh luure- ja vastuluurefunktsioonide tõhusamaks tagamiseks tuleb eraldada täiendavat ressursi Eesti julgeolekuasutustele.

KOHALIK OMAVALITSUS JA REGIONAALPOLIITIKA

Omavalitsus on üksus, mis seisab oma kandi inimeste eest. Demokraatlik, elanike vajadusi mõistev ning arvestav kohaliku omavalitsuse süsteem on terve riigikorralduse eelduseks.

Eesti riik on nii tugev kui tugevad on meie omavalitsused, kohalik omavalitsus on nii tugev kui tugev on tema tulubaas. Eesti Keskerakond peab oluliseks kohalike omavalitsuste tulubaasi tugevdamist.

Meie kohaliku omavalitsuse poliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Tunnustame omavalitsuste vabadust liituda või mitte liituda. Igasugune reform ja ühinemine eeldab kohalike elanike ära kuulamist ning nende osalust võimaliku ühinemise ettevalmistamisel. Seadustes on vaja täpsemalt reguleerida osavaldade ja valdade ühisasutuste õiguslikud alused.
 - 1.1. Peame oluliseks korraldada kõigis potentsiaalselt ühinevates omavalitsustes referendum omavalitsuste ühinemise küsimuses.
 - 1.2. Loome kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemiseks või liitumiseks täiendavad motivatsioonipaketid ja stiimulid.

2. Peame oluliseks, et kohalikel omavalitsustel oleks piisav ja keskvoimu suvast sõltumatu tulubaas oma ülesannete täitmiseks.
3. Taastame ja tugevdame omavalitsuste tulubaasi. Esmalt tuleb viia kohalike omavalitsuste üksustele laekuva üksikisiku tulumaksu osa majanduskriisi eelsele tasemele ning tasandusfondi maht 90 miljoni euron.
4. Tõstame kütuseaktsiisist kohalikele teedele eraldatava osa vähemalt 20%-ni aktsiisist ning viime selle järk-järgult tasemele, mis vastab teede hooldeks ja kestmiseks vajalikule tegelikule mahule.
5. Laiendame kohalike omavalitsuste võimalusi kehtestada enda territooriumil täiendavaid makse (nt turismimaks välituristidele). Seeläbi suureneks omavalitsuste finantsautonoomia ning rahalised võimalused kohaliku elu arendamiseks.
6. Peame oluliseks riigi, kohalike omavalitsuste ja erasektori tihedat koostööd töökohtade loomisel ning soodsa ettevõtluskeskkonna kujundamisel. Selleks, et suurendada kohalike omavalitsuste huvi ettevõtluse arendamise ja töökohtade loomise vastu on vaja, et üks osa ettevõtlusega seotud maksudest laekuks kohalike omavalitsuste eelarvetesse.
7. Muudame jäätmeseadust selliselt, et kohalik omavalitsus saaks pakkuda oma elanikele soodsaimat ja kvaliteetsemat korraldatud jäätmeveo teenust.

Meie regionaalpoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Toetame kaugemaid piirkondi nende asendist tulenevate majanduslike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ning teiste piirkondadega samaväärse tehnilise taristu tagamisel. Riik peab tagama linnadele ja valdadele võimalused ja vahendid kohaliku sotsiaalse ja tehnilise taristu korrashoiuks ja arenguks.
2. Peame oluliseks arendada maakonnakeskusi ja piirkondlikke tõmbekeskusi. Maakonnakeskuste arenguvõimest sõltub kogu maakonna areng.
3. Suurendame omavalitsusliitude rolli regionaalse koostöö hoogustamiseks maakondade tasandil. Samuti töötame välja ja rakendame pealinnaregiooni omavalitsusüksuste koostöövormid.
4. Kaotame politiseeritud maavanemad. Maavalitsuse kui hääbuva funktsiooniga haldusstruktuuri tegevus on otstarbekas lõpetada ning maakonna ulatusega ülesanded üle anda maakondlikele omavalitsusliitudele.

5. Looime tõhusa ühistranspordisüsteemi, sh maakonnasisesed liinid ja saarte vaheline ühendus kohalikele elanikele tasuta. Tagame igapäevase praamiühenduse Sõru-Triigi liinil.
6. Toetame Tallinn- Haapsalu- Rohuküla raudteeliikluse taastamist aastaks 2017.
7. Seisame väikeste maakoolide eest, et väga hea haridus oleks ka maalastele kättesaadav.
8. Toetame gümnaasiumihariduse või kutsehariduse omandamise võimaluste loomist ja säilitamist, sõltumata nende elukohast ja majanduslikust olukorrast.
9. Seisame Eesti Aleksandrikooli traditsioonide ja Põltsamaa Ametikooli säilimise eest.
10. Jätkame omavalitsuste veesüsteemide ja reovee puhastusseadmete ning -jaamade renoveerimist ning uute rajamist puhta joogivee ja puhta elukeskkonna säilitamiseks.
11. Toetame ja propageerime energiasäästlikke lahendusi kõigis valdkondades.
12. Tagame koostöös Eesti Pangaga loodava sularahaautomaatide võrgustiku jmt abil sularaha kodulähedase kättesaadavuse kõigile Eesti elanikele.
13. Käivitame üleriigilise projekti „Eesti Vabariik 100“. Taastame, rajame või korraldame Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks üle Eesti 100 erinevat olulist objekti või sündmust.

MAAELUPOLIITIKA JA ETTEVÕTLUS MAAPIIRKONDADES

Eesti Keskerakond toetab Ühtse Põllumajanduspoliitika (ÜPP) võrdsustamist ning paindlikumat suhtumist keskkonnatingimustesse, arvestades riikide looduslike omapäradega. Toetame seaduslike võimaluste leidmist põllumajandustootjate ning tarbijate suhtes kasutatavate ebaausate praktikate ohjeldamiseks, (sh sanktsioonide kehtestamine). Lubamatu on jätta kasutamata EL poolt lubatud finantsilisi võimalusi aitamaks Eesti põllumajandussektorit oma riigi eelarvest. Toetame ÜPP lihtsustamist ja bürokraatia vähendamist. Toetame ühistulist tegevust.

Meie maaelupoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Toetame eesti põllumeeste ja kalandusvaldkonna konkurentsivõime tõstmist läbi Euroopa Liidu Ühtse Põllumajanduspoliitika ja Kalandusrahastu pakutavate võimaluste, sh otsetoetuste võrdsustamine.
2. Tagame Euroopa Liidu poolt lubatud siseriiklike põllumajandustoetuste ehk

TOP-UP toetuste välja maksmise riigieelarvest.

3. Toetame programmi Eesti Toit raames Eestimaal toodetud toidu väärtustamist kogu tootmisahelas, alustades põllult , laudast ja veest kuni tarbijani, pidades vajalikuks toidu märgistamist kogu Euroopa turul.
4. Näeme Eesti põllumajanduse tulevikku ka olulise mahetoidu pakkujana Euroopa turgudel.
5. Vabastame põllumajandustoetused tulumaksust. Peame vajalikuks Euroopa Liidu Ühtse Põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja kehtestatud eesmärkide ja tingimuste täitmise analüüsi. Ja lihtsustame bürokraatlikke toiminguid PRIA toetuste taotlemisel.
6. Suurendame töökohtade loomiseks ja siseturu aktiviseerimiseks ühistulise ettevõtluse kaudu kodumaiseid ümbertöötlemisvõimsusi,eesmärgiga jätta rohkem toorainet Eestisse (nt.puit, toorpiim) .
7. Toetame põllumajandus- ja toiduainete töötlemise sektoris teadus-arendustegevuse, nutikalt spetsialiseerunud teadusuuringute ja innovatsiooni konkreetsemat, sihipärasemat rahastamist. Näiteks keskkonnapiirangute kehtestamisel põllumajandustootmisele tuleks teaduslikult analüüsida nende mõju majandusele tervikuna.
8. Viime Eesti põllumaad kui rahvuslikku rikkust hinnates seadustesse muudatused, mis oluliselt piiravad viljaka põllumaa kasutamist mittepõllumajanduslikuks otstarbeks.
9. Jätkame üleriigiliste põllumajandustootjate ja -töötajate ühistute tegevuste algatamist ja toetamist, suurendades investeeringuid põllumajandus-, kalandus- ja toiduainete tööstuste arendamiseks.
10. Peame vajalikuks Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) tegevussuundade läbi vaatamist, suurendades põllumajandussektori ja toiduainete töötajate võimalusi tootmise arendamiseks ja töökohtade loomiseks.
11. Soovime Euroopa Komisjonilt aktiivsemat sekkumist WTO läbirääkimistesse, et tagada ausad ja tasakaalustatud vabakaubanduslepingud, samas pidades erilist silmas hiljuti liikme staatusesse saanud Venemaad.
12. Pöörame suurt tähelepanu Eesti toiduainete turundusele ja väliskaubandustegevustele, sh aktiivsem koostöö EAS-i ja EV saatkondade majandusesindustega, väliskaubandusministri töö täpsem planeerimine jms. Eriti tuleb läbi vaadata piimakvoodi kadumisega seotud turu olukorrad alates 1.aprillist 2015.

KODANIKUÜHISKOND JA DEMOKRAATIA

Eesti kuulub ühtemoodi kõigile tema kodanikele – soost, rassist, rahvusest, usutunnistusest, elukohast, seksuaalsest sättumusest, majanduslikust seisundist sõltumata. Seepärast peab meil kõigil olema võrdne võimalus ühiskonnaelus kaasa rääkida – ja seda ka valimiste vaheajal, nii üksikisikuna kui kogukondade ja organisatsioonidena. Ühtegi Eesti seadust ei tohi saada kritiseerida alusel, et see on vastu võetud rahva tahtest hoolimata. Eesti ei ole eliidi projekt, Eesti on meie kõigi ühine elupaik.

Meie kodanikupoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Anname rahvale õiguse algatada seaduseelnõusid. Seaduseelnõu, mille Riigikogu peab arutlusele võtma, saavad esitada vähemalt 25000 hääleõiguslikku kodanikku.
2. Kehtestame tühistamisreferendumi. Referendumi kaudu võib osaliselt või täielikult tühistada kehtiva Eesti Vabariigi seaduse. Referendumi kvoorum on 50% hääleõiguslikest elanikest, referendumile pandud seadus tühistatakse, kui tühistamise poolt hääletab osalenud kodanike enamus. Tühistamisreferendumi saavad algatada vähemalt 25000 hääleõiguslikku kodanikku.
3. Anname kodakondsusvõimaluse Eestis pikka aega elanud inimestele. Kodakondsuseta või kolmandate riikide kodakondsusega inimesed, kes on Eestis elanud vähemalt 1991. aastast, omandavad õiguse kodakondsusele lihtsustatud korras. Eesti on nende inimeste ainus kodu, neil on siin sõbrad ja töökoht, neil peab olema võimalus osaleda meie ühise ruumi poliitilises korraldamises.
4. Lihtsustame Eestis sündinud laste kodakondsuse saamise protseduuri.
5. Lubame mitmik kodakondsust Euroopa Liidu piirides. Paljud Eesti kodanikud on kasutanud vaba liikumise võimalust Euroopa Liidus, mõned seovad oma eluplaani pikemalt teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega. Soovime, et Eestile oleks nende teadmistest ja kogemustest kasu. Soovime, et keegi ei tunneks ennast mitte-eestlasena oma valikute pärast ühinevas Euroopas ega peaks loobuma Eesti kodakondsusest.
6. Tagame kõigile mittekodanikele tasuta eesti keele- ja kultuuriõppe. Kursuse edukas läbimine võib pikas perspektiivis asendada tsentraliseeritud keeleeksamit.
7. Loome Sotsiaalpartnerluse nõukoja, mis ühendab kõiki Eesti majandustoimijaid (töötajad, ettevõtjad, avalikud institutsioonid, vabatahtlikud ühendused) ning hõlbustab nende omavahelist suhtlemist. Nõukogul on õigus teha majandusvaldkonnas Riigikogule seadusandlike ettepanekuid ning Riigikogu on kohustatud need ettepanekud arutlusele võtma.

8. Asendame valimiskautsjoni allkirjadega. Riigikogu ja Euroopa parlamendi valimistel võib kandideeriv nimekiri kautsjoni asemel esitada hääleõiguslike kodanike toetusallkirjade nimistu. Nimekiri peab koguma vähemalt 2% hääleõiguslike kodanike toetusallkirjad igast ringkonnast, kus plaanitakse kandideerida.

9. Toetame presidendi otsevalimist. President on põhiseaduse garant, institutsioon, mis peab rahvale tagama, et parlament ei ületaks oma põhiseaduslikke volitusi. Seepärast on oluline, et president saaks mandaadi otse rahvalt.

10. Peame vajalikuks, et Eurovoliniku kandidaadi nimetab Riigikogu. Kandidaadi poolt peab hääletama 2/3 Riigikogu liikmetest. Euroopa Komisjon on Euroopa Liidu juhtiv institutsioon, just seal kirjutatakse Euroopa seadusi. Seega on voliniku nimetamisel oluline erakondade laiapõhjaline konsensus ning opositsioonierakondade nõusolek.

11. Tutvustame valitsuses olles kõiki uusi strateegilisi seadusandluse muutmise ideid kõigepealt rahvale. Lubame, et enne seaduse väljatöötamist tutvustab vastava valdkonna minister seaduse ideed massimeedia abil ning osaleb järgnevas avalikus arutelus. Me ei kehtesta seadusi, millel puudub avalikkuse selge toetus, me ei loo seadusi salaja ministeeriumi koridorides.

12. Arutame kõik plaanitavad seaduseelnõud läbi asjassepuutuvate huvigruppide, kodanikeühenduste ja -liikumistega.

13. Ühtlustame diskrimineerimise vastast seadusandlust. Rakendame voliniku institutsiooni realselt tööle kõigi (mitte ainult soolise) diskrimineerimise juhtumite lahendamiseks koos riigipoolsete piisavate rahaliste vahenditega.

KULTUUR JA SPORT

Meie riigi mõte seisneb meie rahva, tema kultuuri ja keele säilimises, hoidmises ja arendamises. Majandussaavutused ei asenda kauneid kunste ega loodud kultuuritraditsioone, vaid saavad läbi riigi olla üksnes nende toetavaks aluseks. Eelistame kultuuri sisseostmise asemel kultuuri tegijate toetamist. Ärilised eesmärgid peavad toetama alati saavutusi kunstides ja kultuuris, kuid mitte kunagi vastupidi.

Majanduse ja infoühiskonna võimalused suunab riik kultuuri, haridusse ning selle kaudu omariikluse tugevdamisse. Rahvaarvult väikeste kultuuride tugevus sõltub võimest liita ja haarata kõrvalolijat kaasa. Tugev kultuur on alati tihedas dialoogis temaga seotud erinevate elusäästlike ja -tervete sotsiaalsete, etniliste ja ka paikkondlike kultuurikondadega. Kunstide vabadus on igaühe õigus, selle saavutused aga riigi võimalus ja kohustus tutvustada neid maailmale. Igaühe ande arendamise ja loova eluhoiaku toetamise läbi võimaldame ületada või ennetada sotsiaalseid pingeid ja lõhesid ühiskonnas aga ka tutvustada Eestit kui

kultuurilist suurriiki. Tingimused, mis inspireerivad noori tegelema omakultuuri ja kunstidega, loovad hiljem kultuuris väärtusi, mis hoiavad meie rahva elujõulise ja tema inimesed õnnelikud. Õnnelik inimene aga ei kipu mujale oma „õnne“ otsima.

Meie kultuuripoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Eraldame kultuurile ja spordile vähemalt 3 protsenti riigieelarve kogumahust. Kultuur on tugevaim hoob rahvuse säilitamisel, mida nõuab meilt põhiseadus.
2. Langetame teatri-, kontserdi- ja muuseumipiletite käibemaksu 5-le protsendile. Selle tulemusena on kultuuriürituste külastamine inimestele soodsam ning sellest osasaajaid rohkem.
3. Võimaldame üld- ja kutsehariduskoolide õpilastele ja õpetajatele tasuta külastada muuseume.
4. Kahekordistame programmi „Teater maale“ rahastust ja tõstame selle vähemalt 250 000 euroni.
5. Töötame välja paindliku tegutsemise vormi loovisikutele, mis arvestaks töö iseloomu ning annaks neile kindlustunde ja sotsiaalsed garantiid.
6. Alustame Eesti 100. juubeliaastal Rahvusoper Estoniale uue maja ehitust.
7. Viime Rahvakultuuri Keskuse folgipealinna Viljandisse.
8. Tagame kõigile Eesti elanikele tasuta sissepääsu laulu- ja tantsupidudele.
9. Tagame riigipoolse lisatasu laulu- ja tantsupidudel osalevate kollektiivide ringijuhtidele.
10. Suurendame Eesti Keele Instituudi eelarvet vähemalt 50%, sest tegemist on maailma ainsa teadusasutusega, mis arendab eesti keelt. Looime Eesti Keele Instituudi juurde teadus- ja IT-keele osakonna.
11. Kutsume ellu riiklikud investeeringu- ja tegevustoetuse programmid kultuurikeskuste ja rahvamajade kui kogukonnakeskuste rajamiseks ja säilimiseks ning omavalitsuste ja maakondade ning valdkondade ülese koostöö soodustamiseks.
12. Säilitame riigi osa rahvaraamatukogude toetamisel ning kasvatame raamatute soetamise toetust. E-raamat ei asenda paberraamatut!

13. Hakkame loomeliitudele maksma lisaks loometoetustele tegevustoetust, vabastades nii Kultuurkapitali loomeliitude tegevustoetusteks minevad vahendid loometegevuseks.
14. Looime Eesti filmitööstuse arendamiseks Eesti Filmi Fondi, mille eesmärgiks on pakkuda investeerimistoetust filmiproduksioonile Eestis.
15. Suurendame riiklikke vahendeid rahvusliku identiteedi aluseks oleva vaimse ja materiaalse pärandi säilimise ja arendamise toetamiseks, sealhulgas toetustena kiriku ja eravalduses olevate objektide tarvis. Toetame arheoloogilisi uurimistöid ka eravalduses olevatel objektidel, avariiseisukorras olevate ehitismälestiste korrastamist ja taaskasutuselevõtmist.
16. Algatame koostöös kirikutega programmi, mille raames renoveerime ning vajadusel soetame kirikutesse uued oreleid.
17. Jätkame looduslike pühapaikade säilitamise, pühakodade ja mõisakoolide renoveerimise programme.
18. Tagame kõigile rahvusgruppidele tingimused oma rahvuskultuuri arendamiseks koos võimalusega lõimuda eesti rahvuskultuuri.
19. Peame meediaruumi mitmekesisuse ja tasakaalu huvides oluliseks, et vabalt saaksid tegutseda nii era-, avalik-õiguslikud kui ka munitsipaalmeedia kanalid.
20. Tagame puuetega inimestele ligipääsu kultuuriasutustesse ning vabaõhuüritustele.
21. Tagame kaunite kunstide kvaliteetse ja kaasaegse õppe- ning õpetamise tingimused kahele ülikoolile - Eesti Kunstiakadeemiale ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiale –, ehitades Eesti Kunstiakadeemiale uue hoone ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia saalikompleksi. Samuti ehitame G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolile, Tallinna Muusikakeskkoolile ja Tallinna Balletikoolile uue ühishoone.

Meie spordipoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Looime riikliku programmi kohalike spordirajatiste ehitamiseks ja renoveerimiseks.

2. Looime kaasaegse riikliku spordi finantseerimise süsteemi, mis haaraks süsteemselt nii pearahasid, treenerite palkasid koos sotsiaalsete garantiidega kui spordibaaside kasutamise toetamist.
3. Kehtestame ja viime ellu süsteemi, mis tagab treeneritele ning edukatele sportlastele stabiilse riigipoolse toetuse.
4. Rajame koostöös omavalitsustega riiklikult toetatud spordikoolid.
5. Laiendame järjekindlalt riigipoolset toetust tervisespordile.

KODU PUHTAS KESKKONNAS

Eesti Keskerakonna keskkonnapoliitika eesmärk on tagada inimeste tervis, garanteerida keskkonnaohutus ja loodusvarade tasakaalustatud kasutamine. Keskkonnakaitse ja loodushoid on tihedalt seotud ühiskonnaelu kõigi valdkondadega.

Toetame säästva arengu põhimõtteid, looduse bioloogilise mitmekesisuse printsiibi järgimist ning keskkonna kvaliteedi kaitsmist ja parandamist nii riigi majandusliku arengu, inimeste tervise kaitsmise kui ka looduse kui terviku hoidmise huvidest lähtudes. Oleme veendumusel, et tagajärgede ennetamine on parem kui nende likvideerimine.

Toetame teadus ja innovatsioonitegevuse tugevamat rakendamist põllumajanduses , keskkonnanahoius, kalanduses , toiduainetetööstuse valdkondades. Arendades biomajandust ja pooldades rohelist mõttelaadi, koostame programmi Rohelisem Eesti.

Meie keskkonnapoliitika tegevuskava 2015-2019:

1. Toetame ja soodustame keskkonna- ja energiasäästlike lahenduste arendamist kõigis eluvaldkondades. Peame oluliseks biokütuse kasutamist ja keskkonnasõbralikku tootmistehnoloogiasse investeerimist ning taastuvate ja taaskasutatavate materjalide osakaalu suurendamist.
2. Lubame, et tööstuse, energeetika, transpordi, põllumajanduse jt majandussektorite arengu küsimusi puudutavate otsuste vastuvõtmisel arvestame alati nende otsuste keskkonnamõjusid ja viime kahjulikud mõjud miinimumini.
3. Kinnitame pikalt eelnõude faasis seisnud kaitsealade kaitse-eeskirjad, kaitsekorralduskavad ning liigikaitse tegevuskavad. Tagame kaitsekorraldus- ja liigikaitse tegevuskavades ette nähtud vajalike looduskaitsete tööde püsiva rahastamise.
4. Viime seadustesse senisest karmimalt põhimõtte – saastaja maksab loodusele tekitatud kahju eest.

5. Mitmekordistame reostustõrje võimekust ja loome selle valdkonna rahastamiseks reostustõrje fondi, kuhu kogutakse raha nafta transiidi pealt ja millest hüvitatakse reostustõrje investeeringute, vabatahtlike ja ametkondade reostustõrje koolitus ja õnnetuste likvideerimise kulud.
6. Viime kemikaalid ja kemikaaliohutuse valdkonna keskkonnaministeeriumi haldusalasse, nii nagu see on enamikes Euroopa Liidu riikides. Loome Eestis kasutusel olevate ohtlike kemikaalide ühtse andmebaasi.
7. Käivitame koostöös eraomanike, kohalike omavalitsuste ja kolmanda sektoriga riikliku programmi põllumajanduslikust ja muust kasutusest välja jäetud maade loodus- ja inimsõbralikuks kasutusele võtuks.
8. Muudame seadusi mererannale ja avalikele siseveekogudele juurdepääsu tagamiseks ning avalikes huvides tingimuste loomiseks supluse, loodusõppe, matkamise jms võimaldamiseks.
9. Viime metsaseaduse kooskõlla põhiseadusega, et kohalik omavalitsus saaks kaasa rääkida metsaraie osas oma haldusterritooriumil.
10. Taasloome metsavahtide ametikohad. Seeläbi taastame metsanduse haldussuutlikkuse ning järelevalve rahvusparkides ja looduskaitsealadel.
11. Oleme tehnoloogiliselt geenmuundatud organismide (GMO) tootmise ja kasutamise vastu selle ohtude tõttu bioloogilisele mitmekesisusele ja ökoloogilisele tasakaalule ning põllumajanduslike väiketootjate iseseisvusele. Peame vajalikuks GMO-toodete senisest silmapaistvamat märgistamist ja eraldamist poes teistest samalaadsetest toodetest.
12. Toetame Tallinna püüdlusi Euroopa Rohelise Pealinna tiitli saamiseks aastal 2018.
13. Koostame pikaajalise säästva liikumise arenguprogrammi, mis hõlmab süsteemselt riigi ja kohalikku taristut, linnatänavate kaasajastamist, liiklusohutust ning säästvaid liikuvusteenuseid.
14. Kavandame üleriigilise jalgrattateede võrgustiku ja asume seda järk-järgult välja ehitama.
15. Linnaliikluses loome inimsõbralikke ja energiatõhusaid lahendusi ja viime sisse muudatused, mis annavad eelise jalakäijatele ja lastega liiklejatele, õpilastele, liikumisraskustega inimestele ja jalgratturitele.
16. Soodustame alternatiivsete keskkonnasäästlike liiklusvahendite programmi arendust (taastavakütusega liiklusvahendid, elektriautod, jalgrattad jm).

17. Toetame riiklikult Eesti supelrandade puhtuse ja ohutusnõuete viimist rahvusvahelistele standarditele vastavaks. Tagame, et enamus Eesti supelrandadest vastaksid rahvusvahelisele ökomärgisele Sinilipp.
18. Koostame nii maismaad kui merealasad käsitleva üleriigilise taastuvenergeetika teemaplaneeringu.
19. Tagame keskkonnahariduskeskuste võrgustiku arengu ning koostame keskkonnahariduse pikaajalise arengu- ja tegevuskava.

VÄLISPOLIITIKA

Me peame riigi välis- ja julgeolekupoliitikas oluliseks, et Eesti oleks rahvusvaheliselt tugev ja abivalmis partner ning iga eestimaalane tunneks ennast kodus kaitstult ja turvaliselt. Me usume, et diplomaatilised lahendused on eelistatavad sõjategevusele. Aina probleemiderikkamaks muutuv rahvusvaheline olukord on loonud kasvava vajaduse põhimõttekindlalt ühtseks, liitlaste vahel kooskõlastatud konstruktiivseks poliitikaks. Näeme Eesti rolli maailmas aktiivse partnerina probleemsituatsioonides. Eesti diplomaadid peavad saama hinnatud läbirääkijad rahvusvahelistes kriisikolletes, Eestist peab saama üks olulisi konfliktide vahendajaid maailmas. Selline positsioon tugevdab ka meie rahvusvahelist positsiooni turvalise, rahumeelse ja kindla riigina. Aasta 2018 saab olema meie välispoliitikas olulise tähendusega aasta, sest Eestil seisab ees Euroopa Liidu eesistumine.

1. Peame oluliseks Ukraina kriisi võimalikult kiiret ja rahumeelset lahendust ning Eesti spetsialistide osalemist kõigil Euroopa Liidu Ukraina missioonidel. Eesti peab jätkama Ukraina jõukohast materiaalsel toetamist eelkõige humanitaarabina ning läbipaistva avaliku sektori ülesehitamiseks. Toetame arenguabi sidumist institutsionaalsete ülesehitusprogrammide olemasoluga. Eesti austab Ukraina suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, kuid usume, et püsiv lahendus Ukraina siseprobleemidele saab teoks ainult demokraatia omaksvõtmise teel.
2. Ühendame idapartnerlusele suunatud arenguabi rahastamise, vastates paremini reaalse elu probleemidele. Praegu rahastatakse abi Ukrainale ja teistele idapartnerluse riikidele paljudest erinevatest allikatest, mis ei võimalda efektiivselt vastata ettekerkivatele küsimustele. Seome arenguabi pakkumise demokraatlike koolitusprogrammide aktsepteerimisega. Abistame Gruusiat ja Moldovat assotsiatsioonileppe rakendamisel Euroopa Liiduga.
3. Peame oluliseks koostöö intensiivistamist Läänemere regioonis. Ainult ühiselt suudame rahvusvahelises poliitikas esindada olulisi regionaalseid huvisid.
4. Võtame riiklikuks eesmärgiks liituda Põhjamaade Nõukoguga, et tugevamini ja kiiremini lõimida Eesti Skandinaavia sotsiaalmajandus- ja kultuuriruumiga.

5. Looime Eesti Välispoliitika Keskuse, mis on esimene samm Eestist aktiivse mediaatorriigi loomisel, tagades nii meie sidemed kõikide kontinentide vastava valdkonna spetsialistidega kui efektiivse läbirääkijahariduse Eesti inimestele. Keskus hõlbustab teiste riikide spetsialistide, uurijate ja üliõpilaste viibimist Eestis, koordineerib olemasolevat välispoliitilist teadmist ja juhib tähelepanu olulistele saavutustele rahvusvaheliste konflikte ohjamises.
6. Rakendame Eesti saatkonnad senisest enam Eesti majanduse teenistusse. Igas Eesti saatkonnas peab olema majandusnõunik, kelle ülesandeks on majanduskoostöö hõlbustamine ja Eesti eksportijate abistamine. Looime viie olulisima ekspordi sihtriigi saatkondade juurde kaubanduskojad kaubavahetuse tõhustamiseks. Peame eriti oluliseks koostöö arendamist Aasia suunal.
7. Jätkame Eesti aktiivset tegevust ÜRO kõigil tasandil, tehes võimalusel laialdast koostööd meie partneritega, kuid väljendades vajadusel lugupidavalt ka mittenõustumist valdkondades, mis Eestit võivad kahjustada. Töö ÜROs peab looma kuvandi targast ja edumeelsest väikeriigist ja kasutama maailmaorganisatsiooni võimalusi läbikäimiseks meist kaugel paiknevate riikidega.
8. Teeme koos meie Euroopa Liidu partneritega kõik endast oleneva, leevendamaks humanitaarkriise maailmas. Ebolakriis Lääne-Aafrikas on kogu maailma kriis, suurendame võimaluse korral eestlaste arvu rahvusvahelistel humanitaarmissioonidel, pakkudes eelkõige Lääne-Aafrikale materiaalselt ja teadmuslikku abi.
9. Võitleme inimkaubanduse vastu. Inimkaubandus ohustab meie põhiväärtusi ning inimõigusi, kuid see on ka kriminaalsetele organisatsioonide ning terroristide rahastusallikana oluliseks julgeolekuohuks. Tugevdame Euroopa Liidu inimkaubandusega võitlevaid institutsioone, arendame Eesti ja Euroopa seadusandlust inimkaubandusega võitlemiseks, keskendudes eelkõige rohujuuretasandil töötavatele organisatsioonidele.
10. Mõistame hukka „Islamiriigi“ liikumise vägivaldiga oma võimu kehtestamisel ja teostamisel. Rahvusvaheline kogukond ei tohi ükskõikseks jääda konfliktist tuleneva humanitaarkriisi suhtes sõjakolde riikides.
11. Panustame Euroopa Liidu ja Lähis-Ida majandussuhetesse. Kaubandus ja majanduskasv on eduka rahuprotsessi vältimatu osa.